

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 ianuarie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecătorii – Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014, de avocatul Casian Tamara în numele inculpatului

Munteanu Visarion Vasile, născut la 18 aprilie 1950, originar din s.Hlinaia, r-nul Briceni, domiciliat în or.Ungheni, str.Gh.Ureche 10, ap.7.

Termenul examinării cauzei:

1. 16.08.2012 - 25.10.2013 - prima instanță,
2. 20.11.2013 - 26.03.2014 - instanța de apel,
3. 18.07.2014 - 27.01.2015 - instanța de recurs.

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

Colegiul penal asupra recursurilor,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 25 octombrie 2013, Munteanu Visarion a fost condamnat în baza art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, pe episoadele din 02 martie 1993, 13 septembrie 1995, 01 octombrie 1995 și perioada anilor 1995-2000, procesul penal a fost încetat, pe motivul expirării termenului de prescripție prevăzut de art.60 Cod penal.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Munteanu Visarion, în perioada anilor 1993 -2000, fiind persoană publică, activînd în funcția de director al Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al R.Moldova, administrînd un organ de Stat ce promovează în teren politica statului în domeniul de privatizare și duce evidența proprietății de Stat, urmărind scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în cadrul acțiunilor de privatizare a întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni”, reorganizarea acesteia în SA „Piscicultorul” și vânzarea acțiunilor ei, a comis abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

Astfel, la 02 martie 1993, contrar prevederilor art.5 al Hotărîrii Guvernului R.Moldova nr.783 din 01.12.1992 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniului de stat”, care prevede că: „Comisia se formează din 7-11 persoane, în dependență de volumul și complexitatea muncii pe care urmează să o desfășoare incluzînd reprezentanți din partea organului teritorial al Departamentului de Stat pentru Privatizare, ministerului de ramură, altor instituții; organului autoadministrării locale; băncii care deservește obiectul supus privatizării; administrației, precum și colectivului de muncă ale întreprinderii privatizate”, a emis Ordinul nr.6, care este ilegal, prin care a dispus numirea componenței nominale a comisiei de privatizare a întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni” în număr de 4 persoane.

Tot el, la 13 septembrie 1995, atribuindu-și calitatea de fondator al SA „Piscicultorul” și președinte al comisiei de privatizare al acesteia, fără de a fi desemnat în această calitate prin permisul Ministerului Privatizării și administrării Proprietății de Stat al R.Moldova și fără un asemenea permis de înregistrare a întreprinderii, a încălcat prevederile art.1 al Hotărârii Guvernului R.Moldova nr.688 din 08.11.1993 ”Cu privire la măsurile de asigurare a activității Fondului Proprietății de Stat al R.Moldova” și printr-o declarație cu privire la constituirea societății pe acțiuni a reorganizat întreprinderea de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni” în SA „Piscicultorul”, drept succesor de drept al întreprinderii vizate mai sus.

Tot el, la 13 septembrie 1995, contrar prevederilor art.19 din Codul muncii din 25.05.1973, potrivit căruia: „este interzis serviciul în comun la una și aceeași întreprindere, instituție, organizație a persoanelor, care se află în rudenie sau afinitate apropiată între ele (părinți, soți, frați, surori, fii, fiice, precum și frați, surori, părinți, copii ai soților”, dacă în cadrul serviciului unul din ei este subordonat sau se află sub controlul direct al altuia”, contrar acestor prevederi a emis Ordinul nr.58, prin care a dispus fondarea SA „Piscicultorul” și a numit Comitetul de conducere compus din președintele Filimon Gheorghe și membrii Filimon Valentina, care este soția primului și Galac Galina. Drept urmare al acestor acțiuni și contrar prevederilor art.5 din Hotărârea Guvernului R.Moldova nr.783 din 01.12.1992 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniului de stat” de către membrii comisiei de privatizare aleși ilegal a fost întocmit planul de privatizare al SA „Piscicultorul”.

Tot el, la 01 octombrie 1995, încălcând prevederile art.8 alin.(2) din Legea cu privire la privatizare nr.627 din 04.07.1991, potrivit căreia: „Întreprinderea de stat poate fi privatizată ca în complex matrimonial unic sau poate fi reorganizată în societate pe acțiuni de tip deschis, cu vânzarea ulterioară a acțiunilor”, în momentul când SA „Piscicultorul” era fondată dar încă nu era înregistrată la Camera Înregistrării de stat, fiind înregistrată abia la data de 19.02.1996, a permis privatizarea a 20% de acțiuni a SA „Piscicultorul” angajaților acesteia.

Tot el, încălcând prevederile art.17 pct.(1) și (2) al Legii cu privire la privatizare nr.627 din 04.07.1991, potrivit căreia: „salariații întreprinderilor supuse privatizării participă la privatizare în aceleași condiții ca și ceilalți ofertanți. În cazul în care salariații și ceilalți ofertanți prezintă în caetul concursului condiții echivalente de privatizare, prioritate se dă salariaților. Prin hotărâre de Guvern, salariații întreprinderilor supuse privatizării au dreptul să procure, la prețuri nominale, pînă la 20 la sută din bunurile ce se privatizează. În limitele cotei stabilite, de acest drept beneficiază și foștii salariați ai întreprinderilor respective....”, prevederile art.19-20 din Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr.847 din 03.01.1992, în care se prevede modul de abonare și procedura abonării la acțiuni, cât și prevederile Regulamentului cu privire la procurarea fără concurs de către participanții la privatizare a acțiunilor întreprinderilor supuse privatizării contra bonuri patrimoniale, aprobat prin Hotărârea Guvernului R.Moldova nr.568 din 07.09.1993, nu a oferit salariaților reali acest drept preferențial de a procura acțiuni fără concurs, mai mult ca atât, a admis includerea în lista angajaților întreprinderii a altor persoane fictive, care nu au activat în întreprinderea dată”, oferindu-le posibilitatea de a procura contra bonuri patrimoniale, în mod preferențial, 20 la sută din acțiunile întreprinderii în cauză la prețul nominal fără concurs, printre care Filimon Igor, feciorul președintelui comitetului de conducere a SA „Piscicultorul”, care la acel moment era minor și Caliga Tudor, care la acel moment era decedat.

Tot el, în perioada de timp 1995-2000, încălcând prevederile art.35 alin.(2) din Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr.847 din 03.01.1992 care prevede că: „Acțiunile din prima ediție, emise la constituirea societății, nu pot fi vândute la prețuri mai mici decît valoarea lor nominală”, la licitațiile republicane a acțiunilor întreprinderii, a permis realizarea a 38061 din acțiuni la prețul de 0,40 bani pentru o unitate, pe cînd valoarea lor nominală era de 10 lei, diminuînd astfel capitalul statutar cu 365381 lei și a 25776 acțiuni la prețul de 1,02 lei fiind diminuat capitalul statutar cu suma de 231469 lei.

Tot el, la 30 iunie 2000, ignorând prevederile art.4 al Hotărîrii Parlamentului R.Moldova nr.1331 din 12.03.1993 „Cu privire la măsurile de prevenire a privatizării ilegale”, potrivit cărora: „Departamentului Controlului de Stat, Procuratura Republicii, Fondul Proprietății de Stat și Departamentul de Stat pentru Privatizare vor coordona activitatea organelor de drept și a altor organe de stat în combaterea privatizării ilegale”;

- prevederile art.44 alin.1) din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor, mijloacelor fixe și altor active, aprobat prin Hotărîrea Guvernului R.Moldova nr.688 din 09.10.1995, potrivit cărora: „Pentru reînregistrarea la autoritățile autorizate a obiectelor mijloacelor fixe, întreprinderea ce le-a primit prezintă următoarele documente: 1) decizia de transmitere sau adeverința de privatizare eliberată de Departamentul Privatizării sau contractul de vânzare-cumpărare a obiectului patrimoniului de stat;

- prevederile pct.3.3.2 și pct.3.3.4 din Regulamentul Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, aprobat la 10.01.2000, potrivit cărora: „Directorul Agenției teritoriale este responsabil pentru activitatea Agenției teritoriale, promovarea unei politici unice de privatizare, organizarea și controlul procesului de privatizare, ducerea evidenței proprietății de stat în zona de activitate” și „Directorul Agenției teritoriale este obligat să raporteze conducerii Departamentului despre încălcările depistate în procesul de privatizare și administrare a proprietății de stat și să ia măsuri pentru lichidarea lor”, a emis din numele Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al R.Moldova, o adeverință de privatizare, fără de a avea asemenea împuterniciri, prin care a adeverit faptul că în urma licitațiilor Republicane petrecute, cu scopul vânzării acțiunilor SA „Piscicultorul” cota proprietății private a acesteia cu sediul în or.Ungheni, str.Orangereie 1, constituie 100% adică 797960 lei sau 79796 de acțiuni, fapt care nu corespundea realității. Drept urmare, prin intermediul acestei adeverințe, SA „Piscicultorul” ilegal și-a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni dreptul de proprietate asupra întregului patrimoniu de stat al fostei „Gospodării piscicole de Stat Ungheni”, care a fost inclus în capitalul statutar al SA „Piscicultorul”, inclusiv și asupra aceluși patrimoniu care, reieșind din prevederile Codului apelor nr.1532 din 22.06.1993 se afla la bilanțul întreprinderii doar cu drept de folosință și bunuri care sînt în proprietate exclusivă a stalului ca - lacul de iernare, inclus în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.75, alcătuit din 8 lacuri separate cu suprafața totală de 5,5 ha, valoarea totală a cărora constituia 31995,6 lei și construcțiile hidrotehnice - damba nr.2, damba nr.4 incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.76 și nr.77, valoarea cărora constituia 45649,66 lei și 39258,10 lei, și alte obiective acvatice unice și indivizibile din fondul apelor ca barajele lacurilor Cristoforovca, Bumbăta, Țijîhira, Grăseni, Todirești, Zăzulenii, Semeni, Petrești, Cetireni incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.9, nr.12, nr.15, nr.20, nr.24, nr.28, nr.31, nr.34, nr.36, valoarea totală a cărora constituia 106981,98 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul T.Casian în numele inculpatului și inculpatul, care au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, invocînd că neîntemeiat inculpatului i-a fost înaintată învinuirea pe faptul că dînsul a emis Ordinul nr.6, prin care a dispus numirea competenței nominale a comisiei de privatizare a Întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni”, în număr de 4 persoane, deoarece emiterea ordinului de numire a comisiei de privatizare este dat prin hotărîre de Guvern organului teritorial al Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, adică Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, care a și format comisia în componență de 4 persoane prin Ordinul nr.6, care nu este semnat de inculpat;

- pe capătul de învinuire privind reorganizarea gospodăriei piscicole, inculpatul nu poate fi găsit vinovat, deoarece întreprinderile incluse în Lista obiectelor patrimoniului de stat

ce nu sînt pasibile privatizării, pot fi reorganizate în societate pe acțiuni conform Hotărîrii Guvernului R.Moldova nr.287 din 13.05.1994 la propunerea Ministerului Privatizării, reorganizarea căreia are loc în conformitate cu Legea cu privire la societățile pe acțiuni, cu decretul Președintelui R.Moldova nr.80 din 23.03.1994 „Cu privire la reglementarea procesului de reorganizare a întreprinderilor de stat și de arendă în societăți pe acțiuni”, iar în calitate de inițiatori ai procesului de reorganizare a întreprinderii în societăți pe acțiuni este Ministerul Privatizării și organele lui teritoriale, careva încălcări a unor acte normative ale fondului proprietății de stat nu a avut loc, deoarece fondul dat nu a avut nici o atribuție la procesul de reorganizare și privatizare a proprietății de stat, atît declarația de constituire, cît și planul de privatizare a fost elaborat și aprobat de către Agenție în corespundere cu Hotărîrea Guvernului R.Moldova nr.287 din 13.05.1994, reieșind din Legea nr.627 din 04.07.1991 cu privire la privatizare, ca fondator al SA „Piscicultorul” a fost Departamentul Privatizării, care după verificarea tuturor materialelor prezentate spre control Comitetului de conducere al SA „Piscicultorul” la Ministerul Privatizării, a elaborat permisul de înregistrare a întreprinderii, semnat de către ministrul instituției date, prin care a fost desemnat în calitate de reprezentant al proprietarului patrimoniului, astfel reprezentantul statului nu avea obligația de a înregistra societatea, dar de a participa la luarea deciziilor privitor la activitatea societăților economice în care statul deține cotă de participare, astfel că reorganizarea instituției a fost una legală;

- nu este demonstrată vinovăția inculpatului pe episodul privind emiterea ordinului nr.58, prin care s-a dispus fondarea SA „Piscicultorul” și a fost numit Comitetul de conducere în componența Comisiei de privatizare, incluzînd membrii familiei, deoarece termenul împuternicirilor membrilor Comitetului de conducere numiți de către Ministerul Privatizării sau organul lor local este prevăzut pînă la prima adunare generală a acționarilor, iar președintele Comitetului - pe un termen de 3 ani, aceștia doar efectuează înregistrarea de stat și a hîrtilor de valoare a societății, prin urmare nici unul din membrii acestei comisii nu este subordonat sau se află sub controlul direct al altuia;

- neîntemeiată și nedemonstrată este și învinuirea adusă inculpatului pe faptul că, pînă a fi înregistrată întreprinderea la Camera Înregistrării de Stat, inculpatul a permis privatizarea a 20% de acțiuni a angajaților întreprinderii, fără a oferi angajaților întreprinderii posibilitatea de a procura acțiuni fără concurs, admițînd în listă alte persoane fictive, care nu au activat în întreprinderea dată, oferindu-le posibilitatea de a procura contra bonuri patrimoniale, în mod preferențial 20% din acțiunile întreprinderii, deoarece Gospodăria piscicolă din Ungheni, reorganizată în SA „Piscicultorul” a fost inclusă în lista obiectelor care urmau a fi privatizate integral contra bonuri patrimoniale, reieșind din anexa nr.1 al Legii nr.390 din 15.03.1995 cu privire la Programul de Stat de privatizare pentru anii 1995-1996, așa că subscrierea făcută fără concurs contra bonuri patrimoniale a 15959 de acțiuni la SA „Piscicultorul” de către colectivul întreprinderii a avut loc în conformitate cu art.11 pct.4 al Legii nr.327 din 04.07.1991 cu privire la privatizare și în corespundere cu pct.11 din Regulamentul cu privire la procurarea fără concurs de către participanții la privatizare a acțiunilor întreprinderilor supuse privatizării contra bonuri patrimoniale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.568 din 07.09.1993, unde participanții la privatizarea întreprinderii dispuneau de dreptul de a procura acțiuni la un preț nominal în limita cotei stabilite contra bonuri patrimoniale, primite prin înstrăinare de la rudele de gradul întâi, în conformitate cu art.2 pct.2 din Legea „Cu privire la bonuri patrimoniale”;

- incorect instanța a constatat ca dovedită vinovăția inculpatului pe episodul din 30.06.2000, prin care s-a constatat că inculpatul din numele departamentului a emis o adeverință de privatizare, fără a avea asemenea împuterniciri, prin care a confirmat faptul că în urma licitațiilor republicane petrecute, cu scopul vînzării acțiunilor SA „Piscicultorul”, cota proprietății private a acestuia constituie 100%, adică 79796 de acțiuni, deoarece capitalul social al SA „Piscicultorul” s-a format integral din depunerea patrimonială a statului, care includea fonduri fixe (inclusiv digurile și construcțiile hidrotehnice ale iazurilor gospodăriei

agricole), mijloace circulante și financiare, ce a constituit 797960 lei, divizat în 79796 de acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 10 lei fiecare, în urma căreia privatizarea cotei statului în SA „Piscicultorul” s-a efectuat în modul următor – 15959 de acțiuni (20%) – au fost distribuite colectivului de munca la subscrierea în concurs contra bonuri patrimoniale; - 38061 de acțiuni (47,7%) - au fost înstrăinate la licitațiile republicane cu subscriere la acțiuni contra bonuri patrimoniale nr.15 și nr.16; - 25776 de acțiuni (32,3%) – vândute contra mijloace bănești prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei în perioada 11.08-24.08.1999, astfel la situația din 30.06.2000, statul nu deținea acțiuni în SA „Piscicultorul”, iar conținutul anexei coincide întru totul cu actul de primire-predare a întreprinderii, precum și cu bilanțul de transmitere;

- neîntemeiată este concluzia instanței, precum că inculpatul ar fi diminuat capitalul statutar al întreprinderii cu 231469 lei, deoarece vânzarea acțiunilor unei societăți pe acțiuni nu are nici un impact asupra capitalului social, doar are loc o subrogare în dreptul de proprietate a titularilor dreptului de proprietate asupra acțiunilor, astfel se schimbă doar componența nominală a acționarilor;

- ordonanța din 21.03.2012 de pornire a cauzei penale nr.2012368016, este lovită de nulitate, reieșind din dispozițiile art.251 Cod de procedură penală, deoarece a fost încălcată competența după materie, ordonanța în cauză fiind emisă de procuror, pe când îi revenea organului de urmărire penală al Ministerului Afacerilor Interne, astfel că și celelalte acte procesuale efectuate sub acoperirea ordonanței nule nu pot fi recunoscute probe, urmînd a fi excluse;

- incorect a fost recunoscut ca parte vătămată I.Ciobanu, deoarece cauza penală în învinuirea lui V.Munteanu a fost pornită pentru faptele comise în perioada anilor 1993-2000, iar I.Ciobanu a obținut calitatea de acționar al SA „Piscicultorul” la 26.04.2012, astfel, neavînd calitatea de acționar în acea perioadă nu poate beneficia de drepturi procedurale;

- contrar prevederilor art.289 alin.(1) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală, fără a întocmi raportul privind terminarea urmăririi penale a emis ordonanța de punere sub învinuire a inculpatului din 02.08.2012.

În concluzie, apelanții consideră că nici unul din episoadele actului de învinuire nu probează că inculpatul a depășit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, astfel lipsind latura obiectivă a acțiunilor incriminate, precum și fapta prejudiciabilă „soldată cu urmări grave”, deoarece în urma acțiunilor inculpatului nu au fost stabilite urmările prejudiciabile, de unde rezultă că acesta nu a depășit sub nici o formă drepturile și obligațiile prevăzute de legile care îi guvernau activitatea la moment și nu a săvîrșit careva fapte ce ar fi putut fi încadrate în baza art.328 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014, a fost respins apelul avocatului T.Casian și al inculpatului, ca nefondat.

Instanța de apel, în temeiul art.414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, a conchis că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a ajuns la concluzia că V.Munteanu este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.b), d) Cod penal, deoarece probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvîrșirea infracțiunii incriminate. La baza sentinței de condamnare, prima instanță corect a reținut ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 25.11.2011, prin care au fost ridicate două mape cu documente privind reorganizarea Gospodăriei piscicole Ungheni în SA „Piscicultorul”, ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 14.12.2011, dispoziții de transmitere, Regulamentul Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat aprobat în ianuarie 2000 semnat de către V.Munteanu, raportul de expertiză grafoscopică nr.10 din 13.02.2012, scrisoarea din 27.04.2012 și cererea lui I.Ciobanu adresate Procuraturii Generale, privind recunoașterea sa în calitate de parte

vătămată în dosarul penal, adresarea lui I.Ciobanu către Procurorul General și deputați M.Ghimpu, V.Popa, dosarul cadastral al SA „Piscicultorul” deschis la 05.07.2000, declarațiile părții vătămate I.Ciobanu, a martorului I.Caliga, D.Coziariuc, Gh.Filimon, probe care confirmă vinovăția inculpatului și resping argumentele apelanților invocate în apel.

La fel, instanța a constatat că declarațiile inculpatului au fost verificate de prima instanță în raport cu alte probe, care după conținutul lor probant prevalează asupra declarațiilor acestuia, astfel că prima instanță corect a pus la baza soluție de condamnare probele ce demonstrează vina acestuia.

Referitor la măsura de pedeapsă stabilită inculpatului, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță i-a aplicat acestuia o pedeapsă echitabilă, ținând seama de gradul de pericol social al faptei săvârșite, de persoana inculpatului, de atitudinea lui față de fapta săvârșită.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recurs ordinar avocatul T.Casian în numele inculpatului și inculpatul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, invocând că instanța de apel nu s-a pronunțată asupra tuturor motivelor invocate în apel și acestea nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, astfel hotărârea instanței nu este una întemeiată și motivată, și incorect instanța a considerat că baza probantă administrată în cauză confirmă vinovăția lui V.Munteanu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal, de rînd ce în acțiunile acestuia lipsește elementul laturii obiective al infracțiunii – urmările prejudiciabile, legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, în rest, repetat invocând aceleași motive ca și în apel, descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de referințele depuse de către procuror și partea vătămată I.Ciobanu, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Reieșind din prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La fel, potrivit art.417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit legislației în vigoare, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță, prin apel, se transmit instanței de apel: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei, iar fiecare probă, cu respectarea art.101 Cod de procedură penală, urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, reținînd conținutul art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecînd apelul, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal constată că aceste prevederi ale legii procesuale nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului și pripit s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

Astfel, în cauza dată, instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură atribuțiile prevăzute de lege, deoarece, din conținutul deciziei se constată că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către avocat și inculpat, deși aceștia au invocat probe care, în opinia lor, confirmă nevinovăția inculpatului în cele incriminate, și anume că comisia de privatizare în număr de 4 membri a fost aleasă în mod legal de către Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, conform legii și în corespundere cu Hotărîrea Guvernului nr.783 din 01.12.1992 cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniului de stat, de unde rezultă că emiterea ordinului de numire a comisiei de privatizare este dată prin hotărîre de Guvern organului teritorial al Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat; instanța nu a ținut cont că la baza învinuirii a fost pus Ordinul nr.6 din 02.03.1993, care la materialele cauzei lipsește, iar anexa la ordinul dat nu este semnată de inculpat, inclusiv și asupra celorlalte motive invocate în apel, descrise detaliat la pct.3 al prezentei decizii.

Motivele din apel trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, confruntându-le cu întreg materialul probator al cauzei. Temeiurile apelului expuse în pct.3 din prezenta decizie, de fapt, sînt fondul apelului și neexpunerea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Nepronunțîndu-se asupra motivelor invocate de apelanți, instanța de apel s-a redus la o frază generală *că instanța de fond corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de instanța de fond în baza art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal, iar argumentele invocate în apel privind lipsa probelor ce ar dovedi vinovăția inculpatului sînt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanțele de fond pe parcursul judecării cauzei, fără a stabili temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de avocat și inculpat.*

Astfel, instanța de apel a făcut trimitere la probele din dosar, concluzionînd că acestea confirmă vinovăția lui V.Munteanu, însă nu a descris conținutul acestora, nu a cercetat și verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludentei, iar în ansamblul, din punct de vedere al coroborării lor, conform art.101 Cod de procedură penală, fapt ce se apreciază de Colegiul penal ca inadmisibil.

Potrivit sentinței, inculpatul a fost condamnat pentru *depășirea în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cauzînd daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice și fizice, soldate cu urmări grave (f.d.224 v.3)*. Instanța de apel însă, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, care sînt descrise pe 14 foi, inclusiv și asupra faptului cui i-a fost cauzate daune a drepturilor și intereselor ocrotite de lege soldate cu urmări grave, cine este parte vătămată în cauză, precum și dacă s-a constatat prezența sau lipsa semnului calificativ al infracțiunii „soldate cu urmări grave”, și nu a motivat care este criteriul de apreciere a acestei urmări. La fel, instanța nu s-a expus asupra faptului că potrivit materialelor cauzei, SA „Piscicultorul” sau altă organizație de stat nu a fost recunoscută în calitate de parte vătămată și nu au înaintat acțiune civilă, prima indicînd că interesele statului nu au fost prejudiciate (f.d.69, 110 v.3, 36 v.4), iar partea vătămată I.Ciobanu a înaintat acțiunea civilă în mărime de 5400 lei (f.d.64 v.3).

Reieșind din prevederile Codului penal, acestea nu definesc clar semnificația „urmări grave”, însă din comentariul acestuia, rezultă că acțiunile „soldate cu urmări grave” diferă de la caz la caz și urmează să fie apreciate în raport cu fiecare faptă în parte, inclusiv cu împrejurările concrete ale cauzei, expresia și valoarea pagubelor, ș.a.. În cazul daunelor patrimoniale produse, urmează să se țină cont de valoarea, cantitatea și însemnătatea

bunurilor pentru partea vătămată, starea materială și venitul acesteia, precum și alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a părții vătămate.

Prin urmare, instanța urma să stabilească dacă în cauză a fost cauzat în realitate prejudiciu, cui a fost cauzat prejudiciu, care este valoarea acestuia, prin ce se confirma cauzarea și mărimea acestuia, și, în cazul în care prejudiciu există, constituie sau nu acesta „urmări grave”.

Colegiul atestă că, motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărîrea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei la instanța de apel.

Astfel, la judecarea cauzei s-au admis erori de drept procedural, care se încadrează în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, concomitent verificîndu-se și motivele invocate în recursul ordinar în limita competenței, precum să analizeze la modul convenit intenția inculpatului, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, și, ca urmare, să constate prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a infracțiunii prevăzute de art.328 Cod penal și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținînd cont de motivele expuse în pct.6 al prezentei decizii.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Casian Tamara în numele inculpatului Munteanu Visarion și inculpat, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014, în cauza penală în privința lui Munteanu Visarion și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată integral la 03 februarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun